

Tytuł kursu	Nowożytna kultura ukraińska w kontekście kultury polskiej i europejskiej
Prowadząca	prof. Larysa Dovga
Typ	konwersatorium
Punktacja ECTS	3 ECTS
Liczba godzin	30h
Warunki wstępne udziału w zajęciach (jeżeli są)	-
Opis kursu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ukraińska kultura Nowożytna: charakterystyka ogólna. 2. Bizantyjskie korzenie ukraińskiej kultury (wyznanie, system wartości, sztuka) 3. Pomiędzy Bizancjum a Europą: poszukiwanie tożsamości. Kultura późnego Renesansu: system wartości, взгляды polityczne, sztuka piękna (XVI w.) 4. Barok. Dialog i otwartość na „innego” jako wartość i cecha kultury Baroku; języki komunikacji międzykulturalnych; polimorfizm ukraińskiej kultury; reprezentacja „siebie” kulturom obcym (XVII w.) 5. Kultura polityczna XVI - XVII w. Polska tradycja intelektualna jako źródło inspiracji dla ukraińskich myślicieli nowożytnych 6. Kontrowersje międzyreligijne: między konfliktem a próbą wysłuchania i porozumienia z przeciwnikiem. Literatura polemiczna. 7. Ukraińska barokowa sztuka piękna: nowe wartości etyczne i estetyczne, nowe potrzeby i nowe gatunki. 8. Ukraińska kultura polityczna XVI - XVII w. 9. Ukraińska sztuka piękna doby Baroku: wartości etyczne i estetyczne. 10. Kultura ukraińska w kontekście kultury I RP: warunki rozwoju. 11. Podsumowanie. <p>Tematy 1-7 będą miały charakter wykładowy, tematy 8-10 będą miały charakter konwersatoryjny.</p> <p>Kurs stanowi część II w cyklu, zachęcamy także do rejestracji na kurs „Wielokulturowa przestrzeń I Rzeczypospolitej”.</p>
Sposób zaliczenia kursu	zaliczenie na ocenę
Warunki zaliczenia kursu	obecność / wyniki udziału w konwersatorium
Krótki opis kursu	Słuchacze tego kursu będą mogli zapoznać się z ukraińską kulturą XVI-XVII w. Będziemy mówili o: źródłach i zasadach kształtowania się tej kultury; o prowadzonych przez twórców ukraińskiej kultury nowożytnej poszukiwaniach skutecznych sposobów połączenia pierwiastków wschodnio- i zachodniochrześcijańskich kultur; o kształtowaniu własnej politycznej i kulturowej tożsamości; o bliskich związkach z polską kulturą; o kulturze politycznej, o wartościach społecznych oraz moralnych, o sztuce pięknej i nie tylko... .

Literatura obowiązkowa

1. Jakowenko Natalia. (2011) Historia Ukrainy do 1795 roku. [Tłumaczenie: Anna Babiak-Owad, Katarzyna Kotyńska. Warszawa, Wyd. Naukowe PWN
2. Jakowenko Natalia. (2010) Druga strona lustra. Z historii wyobrażeń i idei na Ukrainie XVI-XVII wieku, przet. Katarzyna Kotyńska, Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego
3. Brogi Bercoff G. (2003). Ruś, Ukraina, Ruthenia, Wielkie Księstwo Litewskie, Rzeczpospolita, Moskwa, Rosja, Europa Środkowo-Wschodnia: o wielo-warstwowości i polifunkcjonalizmie kulturowym. [W:] Contributi italiani al XIII congresso internazionale degli slavisti, a cura di A. Alberti, M. Garzaniti, S. Garzonio, Pisa.
4. Chynczewska-Hennel T., Jakowenko N. (2000) Społeczeństwo - religia - kultura. [W:] Między sobą. Szkice historyczne polskoukraińskie, Lublin.
5. Melnyk Marek. (2005) Problematyka antropologiczna w pismach Piotra Mohyły, Olsztyn, , Wyd. Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. s. 392
6. Melnyk Marek. (2018) Pre-ekumenizm i konfesjonalizm prawosławnych dążeń zjednoczeniowych w I Rzeczpospolitej (1590-1596), Kraków. s. 459
7. Starczenko Natalia. (2020) Przywileje lubelskie i koncepcja „narodu ruskiego” w polemice prawosławnej (od końca XVI do lat dwudziestych XVII wieku). [W:] Unia Lubelska 1569 roku i unie w Europie Środkowo-wschodniej. Red. Jacek Krochmal. Archiwum Główne Akt Dawnych, Warszawa, s. 196-218
8. Studia o kulturze cerkiewnej w dawnej Rzeczypospolitej. (2019). T.1-2. Red. A. Gronek, A.Z. Nowak, Kraków.

Literatura dodatkowa (jeżeli jest przewidziana)

- Dovga Larysa. (2010) Wyobrażenia o istocie człowieka w tekstach intelektualistów kijowskich XVII w. [W:] Σοφία: pismo filozofów krajów słowiańskich. T.10. s. 69-87.
- Dovga Larysa. Temat *zła* w kazaniach Antoniego Radywytowskiego (na podstawie zbioru *Wieniec Chrystusowy* z 1688 r.) // Studia o kulturze cerkiewnej w dawnej Rzeczypospolitej. Tom 2. [red. A. Gronek, A. Z. Nowak]. - Kraków, 2019 - s. 99 - 118.
- Janocha M., Ukraińskie i białoruskie ikony święte w dawnej Rzeczypospolitej, Warszawa 2001.
- Gronek Agnieszka. (2017) Okcydentalizacja sztuki cerkiewnej na ziemiach ruskich dawnej Rzeczypospolitej w wiekach XVI i XVII. [W:] Kultura Pierwszej Rzeczypospolitej w dialogu z Europą. Hermeneutyka wartości. T. 11, Między Wschodem a Zachodem. Prawosławie i uni. Red. M. Kuczyńska, Warszawa. s. 330-370
- Litak S., Kościół unicki obrządku greckiego na styku dwóch kultur w XVI-XVIII wieku (1994). [W:] Belarus-Lithuania- Poland- Ukraine. Lublin-Rzym.
- Starczenko, N. (2019). II Statut Litewski versus konstytucje sejmowe. Województwa ukraińskie w walce o „swoje prawo” na sejmach i w praktyce sądowej na przełomie XVI i XVII wieku. [W:] Sejm Królestwa Polskiego i Rzeczypospolitej Obojga Narodów a europejskie reprezentacje stanowe. Red. D. Kupisz, & W. Uruszczak. Warszawa: Wydawnictwo Sejmowe. s. 157-192.

